

הכל חייבין פרק ראשון הגיגה

ד.

עין משפט
גר מצוה

א [מיי] פ"ב מהלכות
מגינה הלכה א'
ב ב מיי פ"ב מהל' ע"ז
הלכה ג:
ג א מיי שם ופ"ג מהל'
מגינה הל' ב:
יד ד מיי פ"ב מהלכות
מגינה הלכה ג:
ט ה מיי שם הל' ב:
ו מיי שם הלכה א'
ז [טוש"ע י"ד סימן רסו
סעף פ']:
ח ז ח מיי שם הלכה א':

מוסף רש"י

מצוה עשה שהזמן
גרמא. שהזמן גורס לה
שגמול [קדושין סט.]. מי
אצטרך קרא למעוטי
ספיקא. מי איכא ספיקא
קמי קדשא גיך הוא
[חולין כב:] הא ליכא ספק
קמי שמיא [בבבוח סא.].
פרט לבעלי קבין. מי
שמתך רגלו כפיק לאשון
סמוך לגופו ומוקק קב
מקבל כתיבין וטתן שוקו
למחו וקורין חשקע"ל,
שפטר מן החליה, דאין לו
רגל [ערכין סו.]. ובע"ז לעיל
(ג).

רבינו הגאון

לכא והניחם כדי לטמון
עניים בשביעית. שוטה
פטור מן הראייה: ת"ד
איהו שוטה זה היוצא
יחידי בבליה והלן בבית
הקבורה והמקור את
כסותו רב הונא אמר עד
דעביניהו כולהו ר' יוחנן
אמר ואפילו אחד מהן
והוא דעביניהו דרך
שבות וקיי"ל כר' יוחנן
דתינא איהו שוטה זה
המאבד כל מה שנתחין
לו. טומטום ואנדרוגיטום
פטורין: ת"ד זכור להוציא
הנשים שהן פטורות.
זכור להוציא הנשים שהן
פטורות. זכור להוציא
טומטום ואנדרוגיטום כל
לרבות הקטנים אתינן
לאוקומה בקטן שהגיע
לחניך ונדחה דקטנים
שהגיע לחניך מדרבנן
נינהו וקרא לא אתא
[אלא] לכדתניא דתניא
אחרים אומרים המקמין
והמצורף נחושת והבורסקי
פטורין מן הראייה שנא'
כל זכורך כל מי שיכול
לעלות עם כל זכורך יצאו
אלו שאינן יכולין לעלות
עם כל זכורך. נשים
ועבדים אוקימנה מי
שחציו עבד וחציו בן
חורין פטורין במשנה
ראשונה היא שניה סיפא
במשנה ראשונה ורישא
דקמינא לאתויי מי שחציו
עבד וחציו בן חורין חייב
[במשנה אחרונה] ומשנה
לא זזה במקומה כל מצוה
שהאשה חייבת עבר חייב
בה הגמול לה לה כתוב
בשפחה או חופשה לא
ניתן לה וכתוב באשה
וכתוב לה ספי כריתות
ונתן. ושאינו יכול לעלות

או דלמא מבוהו. מי אמרין דכיון ^(א) דמקרע דמי להאי דהר ציה
גם לאינן דחשיב צדי מקרע דהר ציה או דלמא מהאי לחודיה:
זכורך להוציא טומטום ואנדרוגיטום. צירושלמי בעימה אמר רבי
יהודה צאנדרוגיטום דשמעינן ליה ^(ב) דמתיר דמחללין עליו
שבת נשמענא מן הדא רבי יוחנן בן
דהבאי צסס רבי יהודה אומר אף
הסומא ^(ג) ולית בר נש אמר אף אלף
דהוה מודה על קדמייתא כו' ומוקי
טעמא דהתם גבי שבת ^(ד) דריש זכר
מה תלמוד לומר ערל אפילו מקצת
ערל והכא כל זכורך, פרט לטומטום
ואנדרוגיטום: **אלא טומטום**
ספיקא הוא. ואע"ג דצאנדרוגיטום
נמי ספיקא הוא [אש"ה מחייבין]
מטעם מקצת זכורך כדאמר הש"ס
אלא טומטום הואיל ונשים פטורות
והאי אימא אשה הוה ממילא ^(ה)
הוה פטרינן ליה כי היכי דלא לייתי חולין
לעורה וא"ת צנדה פרק המפלת
^(דף כח: ושם) מפיקין מוכר [עד נקצה
תשלחן] [במדבר ה] [וכר] ודאי
נקצה ודאית ולא טומטום ואנדרוגיטום
ולא פריך מידי אומר ה"ר' דהתם
איכא תרי קראי ומפיק ליה מייטורא
דקרא חבל הכא ליכא אלף חד קרא
הלכך יש לאוקומא צאנדרוגיטום
מטעם דקאמר ולהכי פריך ליה
צצכרות צפ' על אלו מומין <sup>(דף מא':
ושם)</sup> צגמרא ^(ו) דרבי ישמעאל אין
לך מוס גדול מזה אנדרוגיטום ספיקא
הוא איצטרך קרא למעוטי ספיקא וכן
צפרק דס שטיטה (כריתות כא). גבי
כוי וצריש פרק צמרא דיומא <sup>(דף
עז.)</sup> דבבל הני ליכא רק מחדא קרא
וצהכי יתכן היא דשיליה הערל
(יבמות דף פב.). קאמר רבי שמעון
אנדרוגיטום זכר מאכיל צתרומה
ואלו צפרק על אלו מומין (בכורות
דף מצ.). אמר רבי שמעון בן יהודה
צסס רבי שמעון הרי הוא אומר
הזכר להוליא טומטום ואנדרוגיטום
אלף ודאי התם קרא יתיבא זכר ^(ז)
וצפרק קמא דצ"מ ^(דף טו.) העשירי
ודאי אמר רחמנא ולא ספק ולא
פריך אצטרך קרא למעוטי ספק
דכולא קרא יתיבא להכי וישליה פ"ק
דחולין ^(דף כב: ושם) גבי תחילת
הליהוב צצוה וצצוה שפסול פריך
ליה אצטרך קרא למעוטי ספיקא
מתוריס וצני יונה ממה נפשן או קטן
או גדול הוי וכשר לחדא מנייהו
וקמי שמיא גליא היא ולא למעוטי
רק אחד וליתכשר גבי אידך צסס

כמו שנגה שור חמור וגמל. דצנא קמא ^(דף לו.) דנעשה מועד
לכל ולא אמרינן עד שיהא מועד בשלשה בכל מין ומין דהואיל והועד
בשלשה נגיחותיו בשלשה מינין אין זה מקפיד על מין אחר ^(ט) אף כאן
לא צאו שלשה דברים לידו צצת אחת אלף כולן משום שעות: אי
שמיעא ליה. הא דתניא דמשמע צצבר
אחד מחזיקין אותו בשוטה הוה דהר
ציה: **זכור.** אס נאמר זכור אין לך
להוליא אלף את הנשים עכשיו שנאמר
זכורך ^(ט) צא להוליא אף טומטום
ואנדרוגיטום עם הנשים: **נשים**
פטורות. צפ"ק דקדושין ^(דף לד:)
ילפינן לה: **מהקבל.** דהוי נמי מצות
עשה שהזמן גרמא ונשים חייבות:
אסא קרא למעוטי ספיקא. צתמיה
קרא למעוטי: **המקמץ.** מפרש
צמסכת כתובות ^(דף עז.) המקמץ
צידו זואת כלצים. ואומר אני כי
לתקן צהן עורות שקורין קורדוין
שמעבדין אותן צנזואת כלצים ^(ז):
והמלך נהשת. שמלרפו צמקוס
שחופרין אותו מן הקרקע כדמפרש
צמסכת כתובות ^(שם). וכל אלו ריחן
רע ואין יכולין לעלות עם צציריהם:
כדאמרן. זכור להוליא את הנשים:
לה לה מאשה. כתיב הכא וכתב לה
^(דברים כד) וכתיב התם או חפשה לא
נתן לה [ויקרא יט]: **לא נלכיה**
כו'. מיהו למשנה אחרונה הואיל
וצידונו לכוף את רבו חייב דאין לו אלף
אדון אחד: **דבר אחר כו'.** פרט לצעלי
קבין מפעמיים ^(ט) נפקא כדאמרין
לעיל ^(ט) הלכך רגלים למעוטי מי
צצריך משענת אחרת לצד מרגליו:
מפנקי

(א) [מוסף תרומו פ"א],
(ב) [קדושין לד:], (ג) [בכרות
כ: ערובין כו. קדושין עט.],
(ד) [בכורות מא: חולין כב:],
(ה) [פסוקה כה:], (ו) [ג"ל
דמילא], (ז) [לקמן ז:], (ח) [מיר
פא. כריתות ז:], (ט) [קדושין
כג. גיטין לט: מא:], (י) [לעיל
ג. ערכין צ:], (יא) [לעיל ג.
יבמות קג. ערכין יט:],
(יב) [ג"ל: אהר, ט] [שמות
כג:], (יג) [ועיי' בכרות כה.
וברש"י כתובות עז. ד"ה
המקמץ כו' וי"ע],
(יד) [שמות כג:], (טו) [דף ג.],
(טז) [שבת קלד:], (יז) [פסול
מן הראיה:], (יח) [שבת קלז:],
(יט) [א"י כג"ל מהרש"א],
(כ) [ג"ל י"ע:], (כא) [ע"ש דלא
מוכר ר' עקיבא:], (כב) [ע"ש
דמיעי ליה צצמטב גט
שחור ושטיע הש"ס מחיי
עבד ועד דמוס' ערכין ב:
ד"ה צצמנה ראשונה וכו'
העמיקו על כן].

תורה אור השלם

1. שלש פעמים בשנה
יצאה קל זכורך אל פני
האדון וע' שבות כג' ז'
2. שלש רגלים תתגל די
שמות כג' ז'
בשנה:

הגהות הב"ח

(א) תוס' ד"ה או דלמא
וכי' דכיון דממקרי: (ב)
(ג) ד"ה אלף וכו' צגמרא
אדרבי ישמעאל דאמר
אין לך וכו' הני ליכא ריק
חדא קרא וכו' דקאמר
רבי שמעון: (ד) בא"ט קרא
ימירא הוכי קדריש
ופכרן קמא דצ"מ וכו'
צצוה וצצוה שפסול פריך
ליה שפיר איצטרך קרא
למעוטי ספיקא שאב
הבטיא מתוריס וצני יונה
נפיק ממה נפשן וכו' גליא
היא ולא אתא למעוטי:
(ה) בא"ט ליקרבו למחר
דשפיר עביד אפילו:
(ו) ד"ה לא נלכיה וכו'
דמוקי לה כפי עקיבא וכו'
אלף משום דכיון דעומד
לכ"ף:

גליון הש"ס

גמרא הא למה לי קרא.
עין שטיע מצובלת רפ"ב
דצ"מ ד"ה מלא פירות צסס
הרמב"ן:

לעני רש"י

קורדוין [קורדוא"ן].
עור רך המצוי בקורדובה
שכספר.

רבי יצחק בן צרון ^(ט) ז"ע ויש להקשות ליימי על תנאי ואס הוא אשה ליהוי נדבה ואפילו למ"ד נדרים ונדבות אין קריבין ציו"ט ליקרבו
למחר דשפיר ^(י) עדיף אפילו למאן דאמר תשלומין דראשון כדפי' לעיל ^(דף ג.) וי"ל דמצטל ליה מסמיכה ואע"ג דסמיכה לא מיעבדא
כדאיתא ציומא ^(דף ה.) מכל מקום לכתיילה אין לנו לתקן קרבן כדי לצטלו מסמיכה דהכי קאמר הש"ס פרק האשה צפסחים <sup>(דף
טט.)</sup> גבי ה' שנתערבו פסחיהן ונמצא יצלת צצחא מהן ולא דמי לערל וטמא משלחין קרבנותיהן וגם לקמן ממעטינן ליה משום דכל
שישנו צציהה ישנו צצצאה ולא משום סמיכה דהתם צצרא צר חיובא ורייא הוא דרצינעא עליה שאינו יכול לקמון חבל האי לאו
צר חיובא הוי דאימא איתתא הוא חבל הא ק"ל דמיפשוט מהכא דסמיכה צכל כחו צענין דאי צאקפויי ידיו ולייתי ולקמון
דהכי פריך לקמן פרק שני ^(דף טו:) ואיכא למימר דצכל ענין ממעט ליה קרא:

לא נצרכה אלא לחציו עבד וחציו בן חורין. ולא תימא דקאי עליה ג"ש דלה לה מאשה וקשה דעליה כתיב או חופשה לא ניתן
לה ^(י) ומוקי לה רבי עקיבא צצשולא ^(גיטין דף מא':) ^(ט) ושם וצכריתות ^(דף ג.) צצחלה שפחה וחליה צת חורין וי"ל מכל מקום אכד
עצדות כתיב כדמוכח קרא או חופשה לא ניתן לה אף קשה הכא משמע צצחציו עבד לפי משנה אחרונה חייב דלפי משנה ראשונה
קיימא הכא כדאיתא לעיל ריש מכילתין ואלו צצגיטין ריש השולא ^(דף מצ:) ^(כ) מיצעי ליה מי שחציו עבד אס יש לו קנס או לא שלשים
שקלים יתן לאדניו אמר רחמנא והאי אדון הוא ולפי משנה אחרונה קאי דקאמר התם מאי לאו לפי משנה אחרונה ואלו פשיטא
לן דאין לו אלף אדון אחד ויש לדחות דעד כאן לא מתייבי ליה הכא אלף משום דעומד לכוף את רבו כמאן דשיחכר דמי חבל
התם כיון דמית אגליא מילתא דלא הוה עומד לשחורר והתם צכריתות ^(דף ג.) מתוך הרי' צענין אחר: